USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudkyně Veroniky Juřičkové a soudce Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **A. A.**, zastoupeného Mgr. Miroslavem Krutinou, advokátem, sídlem Vyšehradská 427/27, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 3. 2021, č. j. OAM-792/ZA-ZA11-P15-2020, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2022, č. j. 19 Az 15/2021-29,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Posuzovaná věc se týká přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu.

[2] Žalobce je státním příslušníkem Uzbekistánu. Žalovaný mu v roce 2015 udělil doplňkovou ochranu, neboť měl za to, že v Uzbekistánu není zaručen bezpečný návrat osob, které v zahraniční neúspěšně požádaly o mezinárodní ochranu a které nedisponují platnými doklady. V roce 2018 žalovaný nevyhověl žalobcově žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, neboť podle žalovaného došlo ke změně situace a žalobci již v případě návratu nehrozilo nebezpečí v souvislosti s tím, že pobýval v zahraniční a žádal o mezinárodní ochranu.

[3] Dne 15. 11. 2020 žalobce znovu požádal o mezinárodní ochranu. Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví rozhodl, že žalobcova opakovaná žádost o mezinárodní ochranu je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a řízení o ní zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu. Žalobce v žádosti uvedl, že chce zůstat v České republice se synem, že nemá v Uzbekistánu zázemí ani rodinné vazby a že má obavy z návratu, neboť dlouhodobě pobýval v zahraničí, žádal o mezinárodní ochranu a navíc již nemá platné doklady. Tyto důvody jsou podle žalovaného totožné s těmi, které žalobce uváděl již v řízení o prodloužení doplňkové ochrany. Od doby, kdy byla

posouzena žádost o prodloužení doplňkové ochrany, přitom nedošlo ke změně, která by svědčila o tom, že žalobce by mohl být v zemi původu vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma.

[4] Městský soud napadeným rozsudkem zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. Podmínky pro zastavení řízení z důvodu nepřípustnosti opakované žádosti byly podle městského soudu naplněny. Žalobce totiž v opakované žádosti uvedl jen důvody a skutečnosti, kterými se žalovaný již zabýval při posuzování původní žádosti o mezinárodní ochranu a žádosti o prodloužení doplňkové ochrany. Žalovaný zároveň odůvodnil závěr, že v zemi původu nedošlo od rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany k takové zásadní změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Tento závěr má i podle městského soudu oporu ve dvou zprávách o zemi původu, a to v informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 7. 3. 2019, č. j. 102817/2019-LPTP, a informaci OAMP ze dne 22. 5. 2020 – Uzbekistán – Bezpečnostní a politická situace v zemi.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[5] Proti rozsudku podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost, v níž označuje rozhodnutí městského soudu za nepřezkoumatelné a nezákonné. Nesouhlasí s tím, že by v opakované žádosti uvedl jen takové důvody a skutečnosti, které již byly v předchozích řízeních posouzeny. V zemi původu došlo podle stěžovatele k takové zásadní změně situace, která zakládá opodstatněnost nové žádosti. Podle městského soudu dostačovala pro opačný závěr, že situace v Uzbekistánu se nezměnila, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 7. 3. 2019, č. j. 102817/2019-LPTP. Nejvyšší správní soud ovšem v rozsudku ze dne 2. 6. 2020, č. j. 10 Azs 428/2019-36, vyložil, že z kusých informací obsažených v této zprávě vyplývá pouze to, že zastupitelský úřad není zpraven o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu, nelze z ní však usuzovat na významnou změnu poměrů těchto osob, která by odůvodňovala zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany. Stěžovatel nadto žalovaného upozorňoval, že podle zjištění Amnesty International, Výboru OSN pro lidská práva či Human Rights Watch sice „*po nástupu prezidenta Mirzijojeva došlo k částečnému zlepšení situace*“, avšak současný faktický stav v oblasti dodržování lidských práv je „*stále nedostatečný*“; i když se prezident bezprostředně po zvolení v roce 2016 zavázal k reformám, „*zůstaly tyto sliby nenaplněny*“. Žalovaný tedy neprovedl řádné posouzení aktuální situace v zemi původu a nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Dále stěžovatel připomíná zásadu, že v pochybnostech je třeba postupovat ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu.

[6] Nejvyšší správní soud nezasílal kasační stížnost žalovanému k vyjádření, neboť to pro rozhodnutí věci ani pro ochranu jeho práv v řízení nebylo zapotřebí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc rozhodovanou v řízení před městským soudem samosoudcem, a proto se soud podle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační

stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[8] Pojem nepřijatelnosti a její dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele". O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí městského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] V projednávané věci stěžovatel nevznáší žádné sporné právní otázky. Nejvyšší správní soud neshledal ani pochybení městského soudu, natož takové, které by mohlo mít vliv na hmotněprávní postavení stěžovatele.

[10] Především, rozsudek městského soudu není nepřezkoumatelný. Důvody, pro které soud zamítl žalobu, jsou z rozsudku zřejmé, stěžovatel s nimi ostatně v kasační stížnosti polemizuje.

[11] V posuzovaném případě žalovaný vyhodnotil žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu jako opakovanou žádost a toto posouzení stěžovatel nezpochybňuje. Podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, podle § 11a odst. 1 zákona o azylu *ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda* [cizinec] *uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.* Žalovaný shledal, že tyto podmínky nejsou naplněny, a stěžovatelova opakovaná žádost je tudíž nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Řízení o ní proto zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona. Opakovaná žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu tak nebyla předmětem meritorního hodnocení, posouzena byla pouze její přípustnost.

[12] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je správní orgán povinen v odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost dle § 25 písm. i) zákona o azylu uvést zdůvodněný závěr o tom, že „*1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany*" (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS, bod 19; a obdobně např. rozsudek ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Azs 185/2017-38). Městský soud z této judikatury správně vycházel a posuzoval rozhodnutí žalovaného z těchto hledisek.

[13] Stěžovatel namítá, že v zemi původu došlo k zásadní změně situace. Správnost úvah městského soudu a žalovaného, kteří dospěli k opačnému závěru, ovšem nevyvrací. Stěžovatel se totiž v podrobnostech odvolává na zprávy mezinárodních organizací

a orgánů, z nichž podle stěžovatele plyne, že v zemi původu je stav dodržování lidských práv „*stále nedostatečný*“ a že prezident zvolený v roce 2016 neprovedl avizované reformy v této oblasti. Tato tvrzení ovšem znamenají, že od roku 2018, kdy bylo rozhodnuto o neprodloužení doplňkové ochrany stěžovatele, nedošlo v zemi původu k žádné zásadní změně situace. Tato část argumentace stěžovatele tak nevyvrací, ale naopak podporuje závěry městského soudu i žalovaného.

[14] Závěr městského soudu a žalovaného, že situace v zemi původu nedoznala změn, se opírá také o informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 7. 3. 2019, č. j. 102817/2019-LPTP. Stěžovatel se v této souvislosti dovolává rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2020, č. j. 10 Azs 428/2019-36, podle něhož z „*kusých informací*“ obsažených v této zprávě vyplývá „*pouze to, že zastupitelský úřad není zpraven o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu, nelze z nich však usuzovat na významnou změnu poměrů těchto osob, která by odůvodňovala zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany*“ (bod 38). Argumentaci, že v zemi původu nedošlo k pozitivní změně situace a není důvod neprodloužit doplňkovou ochranu, bylo možno uplatnit při přezkumu rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany. Nyní byla předmětem řízení „pouze“ opakovaná žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu a procesní úspěch by stěžovateli přineslo naopak zjištění, že v zemi původu k podstatné změně situace došlo. Takovou argumentaci ovšem, jak již bylo vyloženo, stěžovatel v kasační stížnosti nepředložil. Zbývá dodat, že závěr městského soudu a žalovaného o nezměněné situaci v zemi původu se neopírá jen o odkazovanou informaci Ministerstva zahraničních věcí, ale i o aktuálnější zprávu OAMP. Žádnou argumentaci, proč ani tato zpráva nepostačuje, stěžovatel neuplatnil. Lze tedy shrnout, že městský soud se dostatečně vypořádal se závěry rozsudku č. j. 10 Azs 428/2019-36 a od judikatury Nejvyššího správního soudu se neodchýlil.

[15] Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a je tudíž nepřijatelná.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[17] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, část III. 4, a usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. ledna 2023

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.

pokračování

předseda senátu